

De Vlaamse overheid wil het aantal thuisverwerkers van organisch afval en de kwaliteit van de thuisverwerking omhoog brengen. Daartoe is Vlaco in het leven geroepen. Vlaco is een ledenorganisatie met vertegenwoordiging van zowel de Vlaamse overheid als de private sector (afvalverwerkingsbedrijven). Alle Vlaco-activiteiten ondersteunen op één of andere manier de kringloop van organisch afval.

Het team 'ThuisKringlopen' van Vlaco focust op informatieverstrekking aan en sensibilisering van de burgers in Vlaanderen inzake organische tuin- en keukenresten. De bedoeling is om alle inwoners van Vlaanderen te overtuigen om thuis de kringloop van het organisch afval mooi te sluiten, en op langere termijn te evolueren naar 'Kringlopen' als een *way of life*.

Om dit doel te bereiken, worden twee verschillende benaderingen toegepast.

Eerste benadering

Rond het jaar 2000 lag de nadruk op thuiscomposteren. De belangrijkste zaken waarover toen werd gecommuniceerd was het composteren en het gebruik van de zelfgemaakte compost.

Om de afvalpreventie van tuinresten te maximaliseren, evolueerde de sensibilisering rond thuiscomposteren meer richting

het zgn. kringlooptuinieren (± 2005). Vanaf dat moment raadde Vlaco naast composteren ook andere 'kringloopmethodieken' aan om thuis de organische resten te verwerken. Denk aan gazononderhoud, verwerking van takken, kippen houden in je tuin ...

Vanaf 2012 stond niet langer het oplossen van het afvalprobleem centraal, maar werd opwaardering van afval door hergebruik als basismateriaal dé hoofdboodschap. Ook de communicatie van Vlaco – als begeleider en uitvoerder van het beleid rond organisch afval – evolueerde mee in die richting. De focus kwam te liggen op het zgn. ThuisKringlopen. De communicatie over voedselverliezen en hoe die te voorkomen zat al in het takenpakket van Vlaco. Vanaf dat moment kwamen ook secundaire, meer specifieke thema's in beeld (insectenhôtels bouwen, tuinornamentjes weven... om er maar enkele te noemen).

Sinds de jaren negentig heeft het Vlaco-team 'ThuisKringlopen' met haar pool van lesgevers meer dan 4.000 vrijwilligers opgeleid, de Compostmeesters genoemd. Sinds hun verhaal ruimer werd en over de ganse kringloop in keuken en tuin gaat, zijn ze omgedoopt tot Kringloopkrachten. Ze helpen hun gemeente bij het promoten van de ThuisKringloop. Samen moedigen ze de bevolking aan het 'ThuisKringlopen' in het dagelijks leven te integreren. Dat doen ze volledig vrijwillig in een team dat ondersteund wordt door een verantwoordelijke gemeentebtenaar. De grote troef van deze vrijwilligers is hun tomeloos enthousiasme, hun betrokkenheid in de plaatselijke gemeenschap en de unieke schakel die zij vormen tussen overheid en burger. De vrijwilligers staan met beide voeten in de praktijk, ze gebruiken hun eigen woorden en ze werken in hun eigen dorp.

De kracht zit hem ook in de verscheidenheid

In Vlaanderen brengen compostmeesters het afvalbeleid bij de burgers

binnen de groep Kringloopkrachten. Daarmee wordt een zo breed mogelijk publiek bereikt.

De Kringloopkrachten willen bijdragen aan klimaat-, water- en droogteproblematiek, biodiversiteit en een duurzame samenleving. Dat vertalen ze in de volgende praktische zaken: voedselverlies beperken, kippen houden om je organische resten te verwerken, compost maken en toepassen, ecologisch grasbeheer, snoeihout verwerken en vaste planten toepassen.

Tweede benadering

Naast het inschakelen van Kringloopkrachten probeert Vlaco ook rechtstreeks het publiek te enthousiasmeren en te informeren. Bijvoorbeeld door het organiseren van in-foavonden, praktijkdagen, sensibiliteitscampagnes en -evenementen of het verspreiden van posters, blogs en themabrochures, tot zelfs restjeskookboeken, schoolspelletjes

en compost-informatiedozen. Ook demonstreert Vlaco compostbakken, wormenbakken, insectenhôtels, mulchmaaiers en houtversnipperaars.

Enkele resultaten

Het unieke samenwerkingsmodel met overheden op verschillende niveaus, een netwerk van goed opgeleide lesgevers, een mooi aantal enthousiaste vrijwilligers en een uitgekende (online) communicatiemethodiek was en is – zo blijkt – nog steeds succesvol. We geven enkele cijfers ter illustratie: in 1991 composteerde 5% van de Vlamingen thuis, momenteel zit dat cijfer rond de 42%. 200.000 à 300.000 ton organische resten

uit tuin en keuken wordt effectief ook thuis verwerkt. 84% van de thuiscomposteerders ervaart geen problemen met het zelf maken van compost.

Wat brengt de toekomst

De gevoerde tweeledige aanpak heeft duidelijk een positief resultaat. Beide benaderingen versterken elkaar. De ervaring en kennis van de vrijwilligers levend houden en aansluiting doen vinden bij nieuwe initiatieven en andere communicatiemethodes is een uitdaging voor de toekomst...

Elfriede Anthonissen en **Kristof van Stichelen**

zijn beiden stafmedewerker binnen het Team Thuis-Kringlopen van Vlaco. Zij zijn de drijvende kracht achter de sensibilisering van de Vlamingen inzake de biologische kringloop thuis en het thuis verwerken van organische resten. vlaco.be